

Bölüm 11

RİSK YÖNETİMİ ve DEĞERLENDİRMESİ

Prof. Dr. Ali BAYAT

11.1 Giriş

Doğduğumuz günden itibaren yaşamımızın bir parçası olarak, karşı karşıya kaldığımız her bir olay ve yaptığımız her bir faaliyette az ya da çok risk bulunmaktadır. Evrende, her bir obje, bizim için bir tehlike veya tehdit ortaya çıkarmaktadır. RİSK DEĞERLENDİRMESİ sistematik olarak tehlikeleri belirlemek, riskleri ortaya çıkarmak ve riskleri kontrol etmek için uygun nitel ve/veya nicel yöntemler kullanılarak yapılan çalışmaların bütünüdür. Tehlikenin olduğu her yerde risk de vardır. Dolayısıyla milyonda bir, milyarda bir de olsa risk her an karşı karşıya kaldığımız bir olgudur. Bundan dolayı da İş Sağlığı ve Güvenliğinin temel amacı olan sıfır risk ve sıfır meslek hastalığı pratik olarak hiçbir zaman ulaşılamaz bir ideal olmakla birlikte, tehlike olasılığı ve şiddetini düşürmek yoluyla olabildiğince riski minimize etmek gerekmektedir. Ülkemizde yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile iş yerlerinde risk değerlendirilmesi ve yönetimi zorunlu hale gelmiştir.

11.2 Tanımlar

11.2.1 Tehlike ve Risk Kavramları

Bir işe ait ya da iş yerine ait risk değerlendirmesi çalışmaları yapılırken öncelikle aşağıda yapılan bazı önemli tanımları öğrenmek gerekmektedir.

Bu bölümdeki tanımlar, 30.6.2012 tarihinde Resmi gazetede yayınlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 29.12.2012 tarihinde resmi gazetede yayınlanan iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirmesi yönetmeliğinde yararlanılarak yapılmıştır.

Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

Önleme: İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümünü,

Sağlığın bozulması: Bir iş faaliyetinin veya işle ilgili durumun yol açtığı ve/veya kötüleştirdiği belirlenebilir, olumsuz fiziksel veya ruhsal durum,

- d. Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
- e. Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
- f. İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

Kaynaklar

1. Anonim, 2012. 6331- İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 30.06.2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete
2. Anonim, 2012. İş sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme yönetmeliği, 29.12.2012 tarih ve 28512 sayılı resmi Gazete
3. Coburn, A., Spence, R. (1992) Earthquake Protection, London, Wiley
4. ÇASGEM. Risk yönetimi ve değerlendirilmesi.online:
http://www.emo.org.tr/ekler/3f3ee69344b1032_ek.pdf
5. Çufadar, F., Çevik, E., Özün, M.2016. İş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirme eğitimi. Online PPT
6. Kumamoto, H., ve Henley, E.J. 1996.Probabilistic Risk Assessment and Management for Engineers and Scientists 2nd Edition.
7. Morgan, M. G. (1993), “Risk Analizi ve Yönetimi”, Bilim Dergisi, 1(1) 18-23.
8. Okuyama, S.E., Chang, E. (2004) Modeling Spatial Economic Impacts of Disasters, Berlin, SpringerVerlag.
9. Rausand, M. 2011. Risk Assesment. Theory, methods and applications. ISBN.978-0-470-63764-7. By John Willy & Sons, Inc.
10. Zeydan, M., Risk Değerlendirmesi. Atatürk Üniversitesi AÖF yayınları Ünite I.online pdf.